

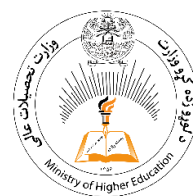
امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

مؤسسه تحصیلات عالی سرپل

معاونیت علمی و امور محصلان

آمریت تحقیقات و مجله علمی

رهنمود نگارش مقاله در مجله‌ی علمی-تحقیقی ارمنان انبیر

تهیه و ترتیب: آمریت تحقیقات و مجله علمی مؤسسه تحصیلات عالی سرپل

مقدمه

علم زیبا و سحرآمیز است، اما در کار حرفه‌ای و دانشگاهی، علم اصلاً یک مسأله شخصی نیست. از ما به عنوان پژوهشگران حرفه‌ای انتظار می‌رود که بنویسیم. به همین دلیل امروز حجم انتشارات یک پژوهشگر و تاثیر این پژوهش‌ها بر پژوهش‌های دیگر معیار بنیادین برای ارزیابی توانایی‌های آن پژوهشگر است.

هم‌چنان نشریه‌های اکادمیک در جهان معاصر هم‌چون وسیله‌ی تامین ارتباط میان جامعه و دانشمندان محسوب می‌گردد. آنها یافته‌ها (اطلاعات) و پیشرفت‌های جدید را منحصراً منابع دست اول به آگاهی نیازمندان و علاقمندان علم و معرفت می‌رسانند.

مجلات علمی از نگاه محتوا و ساختار دارای معیارهای مشخص هستند. آنها به نشر مقالاتی می‌پردازند، که از نگاه محتوا حاوی دانش جدید بوده و این دانش جدید در ساختار قابل قبول ارائه شده باشند. مسلماً ساختار معیاری مقالات علمی امکان می‌دهد؛ تا صحت و سقم ادعای داشتن دانش جدید در محتوای آنها به آسانی آزمایش و قبول گردد و نیز معلومات مورد نظر از آنها به سهولت به دست آید. بنابراین در نوشتن مقالات علمی رعایت فارمت معیاری و جابه‌جایی معلومات مختلف در بخش‌های معین هم‌چون مسئله‌ی اساسی، که همه نشریه‌های علمی از آن پیروی می‌کنند؛ باید رعایت گردد.

در حال حاضر ده‌ها مجله علمی توسط موسسات تحصیلات عالی کشور به صورت مقطعی و یا دوامدار به چاپ می‌رسند. نویسندگان مقالات این نشریه‌ها عمدتاً اعضای کادر علمی می‌باشند. اگر این آثار با رعایت موازین و معیارهای پذیرفته شده‌ی علمی- اکادمیک تهیه و تحریر شوند؛ هم پرستیژ علمی نویسندگان آنها و هم اعتبار نشریه‌های علمی و موسساتی که مسئولیت نشر آنها را به عهده دارند؛ بالا می‌رود. توجه به این عرصه یکی از راهکارهای اساسی برای بالابردن کیفیت تحصیلات عالی در کشور نیز می‌باشد. امید می‌رود؛ تا رهنمود ترتیب شده‌ی هذا، برای عموم محققان، تقریظ دهنده‌گان، هیئت تحریر مجله و در کل برای تماماً اعضای کادر علمی موسسه، مفید و موثر واقع گردد.

اجزای مقاله علمی

۱. عنوان (Title)

- موضوع مورد تحقیق را بصورت کلی بیان کند
- در افغانستان یا در جهان جدید باشد
- حداقل دارای دو متغیر باشد
- به ارتقای دانش کمک کند
- باید حل مشکل کند
- عرصه و ساحه تحقیق را محدود کند

مسائل و موضوعات کلی نمی‌توانند عنوان تحقیق علمی باشند.

مثال: ۱- تلفن (نمی‌تواند عنوان تحقیق علمی باشد)

۲- ارزیابی نقش تلفن همراه در تامین ارتباطات بین شهروندان شهر سرپل (عنوان درست است)

۲. نام مؤلف/مؤلفان و مؤسسه مربوطه

در این قسمت نام مؤلف یا مؤلفان اثر با مؤسسه که مربوط به آن می‌شود ذکر می‌گردد.

۳. چکیده (Abstract)

خلاصه یا فشرده‌ی محتوای پژوهش است. بیان موضوع، سوال، اهداف، روش و نتیجه تحقیق در چکیده ضروری است. معمولاً چکیده بین ۱۵۱ تا ۳۵۱ کلمه نوشته می‌شود.

۴. واژگان کلیدی (words Key)

کلیدیترین کلمات تحقیق است. معمولاً از ۳ تا ۷ کلمه به عنوان کلمات کلیدی آورده می‌شود.

۵. مقدمه (Introduction)

مقدمه در واقع ورود به موضوع است و در نوشتن آن رعایت شرایط ذیل لازم است:

- مقدمه باید با عنوان هماهنگ باشد
- در پاراگراف اول، معرفی موضوع با استفاده از آرا و نظریات
- در پاراگرافهای بعدی مراحل کار پژوهش توضیح داده می‌شود
- مقدمه باید بین ۱ الی ۲ صفحه باشد

۶. طرح مسأله (statement Problem)

بیان مسأله، تعریف درست و دقیق مشکلی است که در پی یافتن ریشه‌ها، علل یا شاید راه حل آن هستید. در این بخش شما مکلف به بیان ضرورت تحقیق و علت آن هستید. بیان مسأله نیز باید با عنوان در یک جهت باشد.

۷. سوالات و آزمون فرضیات (Hypotheses and Questions)

- سؤال یا سؤال‌های تحقیق همان اهداف تحقیق هستند که به شکل سوالی مطرح می‌شوند.
 - فرضیه‌های تحقیق همان اهداف تحقیق هستند که بصورت جهت دار بیان می‌شوند.
- تحقیقات کیفی با طرح یک یا چند سؤال انجام می‌شوند، اما پژوهش‌های کمی معمولاً در پی رد یا ثابت کردن آزمون فرضیات و تشخیص رابطه‌ی متغیرها هستند.

۸. اهداف تحقیق (Objectives Research)

هدف یا اهداف تحقیق عبارتند از آنچه تحقیق می‌خواهد به آن یا آنها برسد. اهداف تحقیق یافتن پاسخ به پرسش مطرح شده در تحقیق یا ثابت و رد کردن فرضیات است. در نهایت یافتن علل و راه‌های حل برای مسأله یا مشکل مطرح شده در تحقیق است.

۹. پیشینه‌ی تحقیق (review Literature)

پیشینه‌ی تحقیق، مرور پژوهش‌هایی است که قبلاً در رابطه با موضوع تحقیق مورد نظر انجام شده‌اند. در نهایت بیان نقاط ضعف و خلاهای تحقیقات قبلی که نیاز به تحقیق جدید دارد.

۱۰. روش‌شناسی (Methodology)

روش‌شناسی تحقیق شامل روش پژوهش، تعریف جامعه‌ی آماری، مشخص کردن حجم نمونه و معین کردن محدوده‌ی زمانی می‌باشد.

۱۱. یافته‌ها (Finding)

یافته‌های تحقیق متشکل از تحلیل داده‌ها (Data analyses)، مناقشه (Discussion)، شرح نتایج (Result discription) و نتیجه‌گیری نهایی (Conclusion) می‌باشد.

۱۲. سپاسگزاری و قدردانی (Acknowledgment)

این بخش اختیاری است. در این قسمت می‌توان از همکاران (پوهنتون، فاکولته، دیپارتمنت، تمویل کننده مالی، همکاران تکنیکی و ...) که در تهیه مقاله و یا انجام تحقیق کمک کرده‌اند سپاسگزاری کرد.

۱۳. منابع (References)

منابع عبارت از آثار استفاده شده در اثر تحقیقی است، می‌تواند کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان نامه‌ها، چپ‌ترنوت‌ها، نوشته‌ها و گزارش‌ها، سایت‌های اینترنتی، مصاحبه و حتی گفتگوهای تلفنی باشد. ارجاع دهی و ذکر منابع در داخل متن و در ختم تحقیق به عنوان منابع مأخذ باید به روش APA انجام شود. در ادامه با ارائه مثال ارجاع دهی به منابع مختلف کار شده است.

درست نویسی

الف: بدنه متن

۱- برای نگارش متن اصلی تحقیق از فونت Nazanin B با اندازه قلم ۱۲ pt استفاده گردد. هر گاه در متن از لغات و

عبارات انگلیسی استفاده گردد، از فونت Times New Roman با اندازه قلم ۱۲ pt استفاده گردد.^۱

۲- هر گاه لغات و یا عبارات انگلیسی در عنوان استفاده شده باشد، از فونت Times New Roman و اندازه قلم عنوان مربوطه استفاده گردد.

۳- دقت کنید که در شیوه نگارش درست، کامه (،) نقطه (.) و دو نقطه (:) به واژه‌ی پیش از خود می‌چسبند و با واژه‌ی بعد از خود به اندازه‌ی یک اسپیس فاصله دارند:

ویریلیو را نمی‌توان نظریه پردازی در یک عرصه خاص دانست و خود او هم خود را به یک حوزه محدود نکرده است. وی صاحب آثار مهمی در حوزه های مختلف است: جامعه شناسی، معماری، هنر، جنگ، ارتباطات بین الملل، روانشناسی، پدیدار شناسی و ارتباطات و مطالعات فرهنگی.

^۱ برای نوشتن مقالات به زبانهای پشتو و ترکی یا هم استادان دیپارتمنت ثقافت اسلامی، میتوانند از نوعیت خط مرسوم آن بخشها استفاده کنند.

۴- در داخل متن از گیومه دری («») و نه گیومه انگلیسی استفاده ("") کنید و جمله را با نقطه (.) تمام کنید.
«درومو از واژه یونانی دروموس گرفته شده که به معنی مسابقه یا اسب مسابقه است».

۵- حتماً متن خود را جستیفای و رایت‌لاین (راست‌چین) کنید. البته اگر به انگلیسی می‌نویسید، متن‌تان باید چپ‌چین شود.

۶- به هیچ عنوان در داخل متن دری از معادل انگلیسی استفاده نکنید. معادل‌های انگلیسی باید به پانویس منتقل شوند و در آنجا چپ‌چین شود.

۷- قوس و گیومه با محتوای خود هیچ فاصله‌ی ندارند. البته هردوی آنها با کلمات پیش و پس از خود یک اسپیس فاصله دارند، مگر اینکه در انتهای جمله بسته شوند که در این صورت یک نقطه بدون فاصله در انتهای آنها می‌آید:
«درومو از واژه یونانی دروموس گرفته شده که به معنی مسابقه یا اسب مسابقه است».

۸- مدتی است که در شیوه‌ی نگارش دری از دو فعل «گردید» و مشتقات آن استفاده نمی‌شود و به جای آن «شد» به کار می‌بریم. به جای «می‌نماید» و مشتقات آن هم می‌نویسیم «می‌کند».

۹- به سر هم بندی واژه‌ها دقت کنید. «های» جمع جدا از ابژه آن نوشته می‌شود و «می» مضارع نباید به فعل آن بچسبد. اگر خواستید می‌توانید از نیم فاصله برای نزدیک کردن این واژه‌های دو بخشی به هم استفاده کنید

۱۰- از هرگونه کادربندی کردن و یا گلمنگلی کردن نوشته علمی بپرهیزید مقاله علمی ساده و عمیق است. برای متن خود در پایین صفحات شماره صفحه تعریف کنید.

۱۱- پیشنهاد می‌شود یک صفحه به عنوان مقاله و نام نویسنده اختصاص داده شود و مقاله یا چکیده آن را از صفحه دو شروع کنید.

۱۲- هر چیزی که می‌نویسید باید یا کاملاً زاده ذهن خودتان باشد یا به نویسنده دیگری ارجاع داده شود. اصلاً از پشت سر هم ارجاع دادن نترسید. این کار مقاله شما را خوشایندتر و معتبرتر می‌کند:

رسانه‌ها علاوه بر هویت سازی، باعث تغییر هویتی هم می‌شوند. رسانه‌ها هویت‌های جدیدی شکل می‌دهند (فرکلاف، ۱۹۹۵؛ اچ چایی، ۲۰۰۱؛ گئورگیو، ۲۰۰۱؛ تورن بروو، ۲۰۰۱؛ گیلز، ۲۰۰۲؛ بوچر، ۲۰۰۳؛ دیکسون، ۲۰۰۳؛ ویلیامز، ۲۰۰۳؛ پولتن، ۲۰۰۴؛ نورهلو، ۲۰۰۶؛ کریستوفرز، ۲۰۰۷). این تغییرات هم با محتوای رسانه‌ها، و هم با ذات رسانه‌ها قابل انجام است.

سیستم ارجاع دهی شامل عکس‌ها و جدول‌هایی که استفاده می‌کنید هم می‌شود. شیوه‌ی نگارش علمی حتی به شما اجازه می‌دهد که اگر از کسی چیزی شنیدید، به او ارجاع دهید:

پل ویریلیو یک حقه باز واقعی است

ژان بریکمون، تماس شخصی، جولای ۲۰۱۱.

۱۳- در هنگام ارجاع دادن از استفاده از عناوینی مثل آقا، خانم، دکتر، مهندس و مانند اینها بپرهیزید.

۱۴- اگر به صورت مکرر از مقاله‌ی استفاده کرده اید پشت سر هم به او ارجاع دهید و ننویسید (همان).

هر کلمه با کلمه‌ی بعد و قبل از خود تنها یک اسپیس فاصله دارد. در بعضی نوشته‌ها تا پنج اسپیس بین دو واژه فاصله می‌گذارند که این کار شکل مقاله را به هم می‌ریزد.

۱۶- جداول، اشکال و گرافها: برای نگارش عنوان جدولها و شکل‌های مورد استفاده در مقاله، از فونت B Nazanin با سایز ۹pt استفاده گردد. اگر عکس و یا شکل مورد استفاده از منابع دیگری گرفته شده باشد، ذکر منبع لازم است. اگر منبع مورد استفاده به زبان انگلیسی باشد، از فونت Times New Roman با سایز ۱۰pt استفاده گردد. عنوان جداول در بالای جدول و عنوان اشکال در پایین شکل نوشته می‌شود.

زمینه تمام جداول در کل مقاله باید بیرنگ باشد. تمام ارقام و اعداد داخل جداول، باید به فارسی تایپ شود. تمام جداول باید به شکل Table در محیط Word رسم شوند (به شکل image یا عکس قابل قبول نیست). چون مجله سیاه و سفید چاپ می‌شود، تمام نمودارهای موجود در متن مقاله هم باید سیاه و سفید باشد. در ضمن اگر در متن مقاله نیز به رنگ علائم برای نمودارها اشاره کرده اید، آنرا هم اصلاح کنید.

عکس‌ها به صورت فایل‌های مجزا JPEG و با کیفیت مناسب چاپ ۳۰۰dpi با نامهای مشخص آورده شود. عکس‌ها باید دقیق و روشن و به نحوی تهیه شوند که از نظر فنی چاپ آنها با کیفیت مطلوب در مجله مقدور باشد. از ارسال فتوکاپی به جای عکس خودداری شود. عکس‌ها و تصاویر باید شمارهگذاری متوالی داشته و ترتیب آنها بر اساس ارجاع به آنها در متن باشد. اگر عکس منتشر شده است، منبع اولیه ذکر شود و اجازه کتبی آن ارایه گردد.

جدول خصوصیات چاپی سایز حروف (فونت) بخش‌های مختلف مقاله علمی

شماره	بخش مقاله	سایز حروف (فونت)	نوع حروف
۱	عنوان اصلی	۱۴	BTitr
۲	نام مؤلف یا مؤلفین	۱۰	B Nazanin
۳	عنوان فرعی اول	۱۲	BTitr
۴	عنوان فرعی بعدی	۱۲	B Nazanin(bold)
۵	متن اصلی	۱۲	B Nazanin
۶	لغات و عبارات انگلیسی متن و یا عنوان	۱۲	Times New Roman
۷	عناوین جداول و اشکال	۹	B Nazanin

ب: منابع

لطفاً از یکی از روش‌های معمول مدیریت منابع استفاده کنید. گاهی انتخاب سبک مدیریت منابع بستگی به مجله یا ناشری دارد که قرار است کارمان را به آن تسلیم کنیم. در اغلب مجلات از روش ای پی ای (APA) استفاده می‌کنند، بنابراین برای مدیریت منابع یا ارجاع‌دهی و مآخذدهی این روش پیشنهاد می‌شود.

کتاب: تخلص، نام. (سال). نام کتاب. نام شهر: نام انتشارات. دقت کنید که نام کتاب ایتالیک می‌شود.

Sokolowski, R (۲۰۰۰). *Introduction to phenomenology*. Cambridge: Cambridge University Press.

سوکال، آ. و بریکمون، ژ. (۱۳۸۷). *چرندیات پست مدرن: سوء استفاده روشنفکران پست مدرن از علم*. تهران: انتشارات ققنوس.

فصل کتاب (در صورتی که کتاب از فصول مختلفی تشکیل شده که به وسیله‌ی نویسندگان مختلفی نوشته شده است):

تخلص، حرف اول نام. (سال). نام فصل. در تخلص نویسنده کتاب، حرف اول نام نویسنده. *عنوان کتاب*. از صفحه تا صفحه. نام شهر: نام انتشارات.

دقت کنید که عنوان کتاب ایتالیک می‌شود.

Fontana, A. & Prey, j. H. (۱۹۹۴). interviewing: The art of science, In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research*, Pp ۲۳۶-۲۷۵, Thousand Oaks, CA: Sage.

مقاله در یک مجله آکادمیک: تخلص، حرف اول نام. (سال). نام مقاله. نام مجله، دوره (شماره)، صفحات .

دقت کنید که نام مجله ایتالیک می‌شود

Armitage, J. (۱۹۹۹). Paul Virilio: An introduction. *Theory, Culture & Society*, ۱۶, ۵, ۱-۲۳.

ابراهیمی، ق. بهنوئی، ع (۱۳۹۰). بررسی جامعه شناختی رابطه سرمایه‌ی فرهنگی و هویت‌های اجتماعی فردی و جمعی در بین جوانان. *جامعه‌شناسی مطالعات جوانان*، ۱(۳)، ۹-۳۲.

مقاله روزنامه‌ای: تخلص، حرف اول نام. (سال و روز). *عنوان مقاله*. نام روزنامه یا هفته‌نامه، دوره و سال روزنامه، صفحات. عنوان مقاله ایتالیک می‌شود. محمودی، الف. (۲۸ آبان ۱۳۸۷). *یک سال تنهایی*. فراسو، ۴(۳)، ۵۶-۵۸.

سایت: تخلص، حرف اول نام. (سال). *عنوان مقاله*. عنوان سایت، تاریخ دسترسی، آدرس سایت.

عنوان مقاله ایتالیک می‌شود.

MacCharles, T. (۲۰۱۱). Ottawa to toughen 'hate crimes' law. Access March ۲۲, ۲۰۱۲ from <http://www.thestar.com/news/canada/article/۱۰۹۷۱۸۲--ottawa-to-toughen-hatecrimes-law>

شریعتمدار، م. (۱۳۹۱). پست سوم: تحلیل سایت صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مطالعات فضای مجازی، دسترسی ۲۵ فروردین ۱۳۹۱، <http://www.cyber-shariatmadar.blogfa.com/post/۲>

پایان‌نامه: تخلص دانشجو، حرف اول نام. (سال). *عنوان پایان‌نامه*. پایان‌نامه برای اخذ مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری. دانشکده و دانشگاه. عنوان پایان‌نامه ایتالیک می‌شود.

محمودی، ع. (۱۳۸۸). *مطبوعات ایران در عهد قاجار*. پایان‌نامه برای اخذ مدرک کارشناسی ارشد. دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.

لطفاً رفرنس‌ها را بر اساس حروف الفبا مرتب کنید. برای این کار همه رفرنس‌ها را انتخاب می‌کنید و بعد از گزینه استفاده کنید. دقت کنید که این کار باعث نشود رفرنس‌های دو خطی از هم جدا شوند.

یادداشت: در نوشتن منابع اگر بعد از تخلص نام مکمل بیاید هم درست است، اما فعلاً در غالب از مجلات فقط حرف اول نام ذکر می‌شود.

قرار شرح فوق رهنمود نگارش مقاله در جلسه مؤرخ ۱۴۰۳/۲/۸ و نمبر پروتوکول (۲) کمیته تحقیق و خلاقیت و نوآوری تأیید و قابل اجرا می‌باشد.